FŐVÁROS

Mindent tudnak . . .

— A városháza hitele. —

Szorongó félelem és sötét gond lapulnak meg ama bizakodó nyilatkozatok mögött, a melyek mostanság a *Városház* tájékáról feltünő sürün hangzanak el. A gyermek, ha a szobában hirtelen kialszik a lámpás, a maga bátoritására és a vak éjszaka rémeinek elriasztására — fütyülni kezd. Igy fütyül a Városháza minden ujabb hitelmüvelet előtt; fütyöl most is, hogy a polgárság jó szivvel és örömrepesve vegye be a fenyegető drága kölcsönt és fütyöl, — hogy a *kamatláb* lehetően olcsó legyen.

A mi a polgárságot illeti, ez városi dolgokban még ma is olyan naiv, mintha *nem is az ő bőréről lenne szó* és készséggel elhisz mindent. A kamattal ellenben baj lesz. A fiadzani szerető tőkét nem lehet sem programmal, sem igérettel, sem a multba, sem a jövőbe tekintő jogászos vérü bizakodással a falhoz állitani. A tőke, akár 120 milliós ujabb beruházó alapot, de habár csak egy szerény kis függő kölcsönt instálnak is tőle, ráncba szedi homlokát és irgalmatlanul gőgös lesz. Lovranában esett meg a suttogó hir szerint a polgármesterrel az a kellemetlen tanulság, hogy az odacsalogatott idegen finanszié nyers egyenességgel ezt a kis beszédet mondotta:

— Jól van kérem, ne beszéljünk arról, hogy az általunk kinált kölcsön olcsó lesz-e vagy drága? A fontos a mi házunkra és a hitelnyujtásban részes üzletfeleinkre nézve nem az, hogy a kölcsön Budapestnek jól vagy roszszul felel-e meg, hanem az, hogy *megnyugtató tudattal adhatunk-e kölcsönt önöknek?*

— És látja kérem, — folytatta az előkelő pénzügynök a meglepett polgármesterhez fordulva, — mi, odahaza Párisban nem találunk semmi megnyugtatót abban, ha az önök fővárosa még az uzsora feltételeit is kész lenne elfogadni mostani szorult helyzetében. Bennüket, rideg pénzembereket, erkölcsi elvek is kormányoznak, nem csupán a nyereség kapzsi vágya. És éppen ezért mi nem szivesen nyujtunk módot az olyan meggondolatlan költekezéshez, mely négy-öt milliót irányozott elő például a *Sárosfürdőre* és valójában 12 milliónál is többet költ el majd rá. Mi, uram, nem hitelezünk vaktában még olyan nagyvárosnak sem, a hol nyolcszázezer polgár munkája és egész sereg holt biztositék a garancia arra, hogy pénzünket valaha visszakapjuk.

— Nekünk kémeink vannak, a kik éppen oly pontosan tudósitanak bennünket Budapest gazdálkodásának szolidságáról, mint a kis füszereséről Páris külvárosaiban. A hiteltudósitás, a mit kaptunk, nem volt hizelgő önökre. Elrettentő adatokat tudtunk meg az utóbbi hat év gazdálkodásáról. A *szociálpolitika, a humanizmus, a népjólét* és a *kultura* örve alatt üzött meggondolatlan költekezésről. Önök két kézzel szórták a pénzt fölösleges és haszontalan dolgokra, s arról, a mi a polgárság igazi jólétét segitette volna elő, *a mi munkát, keresetet szaporitott volna*, a mi a közgazdasági életet nem az egyesek javára aknázta volna ki, s a mi *a luxuskiadásokkal szemben jövedelmező reális kiadásokkal* billentette volna helyre háztartásuk mérlegét: minderről megfeledkeztek. Mi tudjuk pontosan, mi ment végbe Budapesten. Tudunk a falfestésü Népszállóról, mely százezer ágyrajáró közül csak négyszáznak nyujt hajlékot; a 16 koronás szobaárral tervezett *szanatóriumokról*, az utcára kitett betegek városában; tudunk a dicsekvéssel emlegetett *lakásépitő akcióról*, tudjuk, hogy rengeteg milliót öltek ebbe, de az alig négy éves kislakások roskadoznak, tetejüket elhordja a szél és a lakók dideregnek bennük, mert a falakat vékonyra épitették, — hogy megspórolhassák a téglát. Hogyan fogják most már ezek letörleszteni a beléjük ruházott tőkét?!

— Tudunk az uj városháza épitésének tervéről is, mely hamis esztétikai frázissal akar lemondani olcsón a Városház mai telkéről, hogy a szomszédságában hatszoros áron vegyen szük, elszabott és alkalmatlan telket. Tudunk a rossz kövezetről. Tudunk arról, hogy milyen olcsón válik meg jogától és birtokától a főváros, és milyen sokba kerül viszont neki minden jog és birtok megszerzése. Tudjuk, hogy gyakorlati szükségleteik iránt milyen kevés az önök betegesen humanisztikus és egy csöppet sem realisztikus érzéke. Tudjuk, hogy egy nagynevü nemzetközi viziut, a Duna derekán és *a Balkán termelő és politikai erőinek fölszabadulása pillanatában, a mikor forgalmi és kereskedelmi kérdések fogják eldönteni Magyarország és Budapest sorsát*, önök tétlenül várják, mikor és *milyen mértékben* fog megoldódni a pályaudvarok, a városi közlekedés és a csepelszigeti *kereskedelmi kikötő* problémája.

— Tudjuk, hogy alvajáró és ködevő városi politikájuk most azt tartja a legeslegfontosabbnak, hogy milyen cimen lehetne uj állásokat szervezni és intenziven tanitani a zenét! Tudjuk, hogy egyetlen valamirevaló körutjukat még ma sem akarják teljesen kiépiteni s egész palotasorokat hagynak a *Kelenföldön* föl nem épülni, bár a lakáspolitikát ez sokkal egészségesebben, mert természetes és nem mesterséges eszközzel oldaná meg. Mindezt egyetlen rongyos hid pár milliós költsége miatt. Tudjuk, hogy lerombolták idő előtt a *Tabánt*, lakosait hajléktalanná tették s most nem birnak ott uj városrészt épiteni, mert az erre fölvett milliókat — elköltötték másra. Tudjuk, hogy *villámos-részvényeket* vettek, a mikre évente kétszázezer koronát fizetnek rá s nem akarnak változtatni ezen a fonák állapoton, a kész vonalfejlesztő program megvalósitásával, mert drágán óhajtanak megszerezni előbb egy másik villámos-papirt, a melynek árfolyami fölhigitása a cél érdekében éppen most folyik.

— Szóval tudunk mindent, fejezte be gyilkos prédikációját a párisi bankár és Budapesttel nagy kedvünk lenne ugy bánni el, mint — Kinával, a mely hat százalékos megszégyenitő kölcsönt kapott tőlünk csupán. Budapestet azonban mi jobban szeretjük annál, sem mint uzsorakölcsönnel megterhelni és megszégyeniteni akarnánk, ennek folytán: — *nincs hitelünk* az önök számára, polgármester ur! . . .

—

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző

Cím Mindent tudnak...

Forrás: Esti ujság

Bp. (Hely) | 1913 III/27. (Idő) | (Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy 352

Hely

Idő "1913"

Személy

Helyszám 352 "1913"

Székesfővárosi házinyomda 1913